

Väljaandja:	Lääne-Saare Vallavolikogu
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	03.04.2016
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	11.04.2019
Avaldamismärge:	RT IV, 31.03.2016, 42

Aleviku- ja külavanema statuut

Vastu võetud 23.03.2016 nr 16

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 58 lg 3 alusel.

§ 1. Üldsätted

- (1) Aleviku- või külavanem (edaspidi külavanem) on aleviku- või külaelanike (edaspidi külaelanike) esindaja, ühistegevuse eestvedaja ning kohaliku omavalitsuse koostööpartner, kes juhindub oma tegevuses kehtivatest õigusaktidest ja küla ühistest seisukohtadest ning huvidest. Olukordades, kus tegevus ei ole määratletud olemasolevate seadustega, tegutseb külavanem üldinimlikest seisukohtadest ning headest tavadest lähtudes.
- (2) Kui külas tegutseb aktiivselt Külaselts, siis võib külaseltsi eestvedaja asendada suhetes vallaga külavanemat.
- (3) Külavanema volituste kestus ei ole piiratud vallavolikogu volituste kestusega.
- (4) Külavanem on usaldusamet, ülesandeid täidetakse vabatahtlikult ja ühiskondlikel alustel.
- (5) Külaelanik on isik, kellel on alevikus või külas (edaspidi külas) alaline elukoht või kinnisvara.
- (6) Küla on Lääne-Saare valla territooriumil paiknev asula.

§ 2. Külavanemale esitatavad nõuded

- (1) Külavanema kandidaat peab olema vähemalt 18 aastane isik, kellel on külas alaline elukoht.
- (2) Külavanema kandidaadiks saab esitada külaelaniku tema kirjalikul nõusolekul.

§ 3. Külavanema valimine

- (1) Külavanem valitakse külaelanike poolt kokku kutsutud küla koosolekul, mille toimumise aeg, koht ja päevakord on vastava(te) küla(de) teadetetahvliitel, valla kodulehel ja vallalehes Põhjatäht ette teatatud vähemalt kaks nädalat.
- (2) Koosolekul osaleja registreerib end registreerimislehel. Registreerimislehele kantakse koostamise kuupäev, asjaolu mille kohta leht on koostatud (külavanema valimine). Iga hääleõigusega koosolekul osaleja kirjutab oma nime, perekonnanime ja annab allkirja kinnituseks, et ta on osalenud koosolekul. Registreerimislehele peab alla kirjutama koosoleku juhataja ja protokollija, see leht on koosoleku protokolliga lahutamatu lisa.
- (3) Koosolekule võib saata ka oma esindaja vastava volikirja alusel. Volikiri lisatakse registreerimislehe juurde.
- (4) Külavanem valitakse viieks aastaks. Koos külavanemaga võib valida ka tema asendaja, kes täidab külavanema kohustusi külavanema äraolekul. Külavanema asendaja valitakse külavanema ettepanekul ja samas korras, mis külavanem.
- (5) Külavanem valitakse avalikul või salajasel hääletusel kohalolevate külaelanike poolt. Külavanema kandidaadi võib üles seada ja külavanema valimisel osaleda iga vähemalt 16 aastane külaelanik. Igal koosolekul osaleval külaelanikul on külavanema valimisel üks hääl.
- (6) Salajane hääletamine viiakse läbi, kui vähemalt üks külaelanik seda nõuab. Salajase hääletamise korraldamiseks valivad külaelanikud endi hulgast vähemalt kolmeliikmelise valimiskomisjoni. Hääled loetakse ja tulemused avalikustatakse koheselt. Hääled loeb kokku koosoleku juhataja ning teatab tulemuse koheselt.
- (7) Koosoleku alguses valitakse koosoleku juhataja ja protokollija. Külavanem valitakse poolthäälte enamusega. Koosolekul koostatakse protokoll külavanema valimise kohta, millele kirjutavad alla koosoleku

juhataja ja protokollija. Protokoll edastatakse vallavalitsusele kümne (10) päeva jooksul koosoleku toimumise päevast arvates. Külavanema volitused algavad valituks osutumisest.

(8) Vallavalitsus kinnitab külavanema ametisse valimise.

(9) Külavanema võib valida avaliku hääletamise teel juhul, kui külavanemaks kandideerib üks inimene ja kõik koosolekul viibijad on avaliku hääletamise poolt. Hääletamisel avaldatakse kandidaadile toetust käetõstmisega. Hääled loeb kokku koosoleku juhataja ning teatab tulemuse koheselt.

(10) Omavahel tihedalt seotud külad võivad valida ühise külavanema.

§ 4. Külavanema asendamine

(1) Külavanemat asendab külavanema äraolekul või haigestumisel külavanema asetäitja.

(2) Külavanema asetäitjal on külavanema asendamise ajal kõik külavanema õigused ja kohustused.

§ 5. Külavanema õigused

Külavanemal on õigus:

- 1) esindada küla ja külaelanikke kohalikus omavalitsuses ja muudes asutustes oma volituste piires;
- 2) kutsuda kokku külaelanikke koosolekuid ja algatada arutelusid külaelu probleemide lahendamiseks;
- 3) taotleda külaelanike huve puudutavate küsimuste arutusele võtmist vallavolikogus ja vallavalitsuses;
- 4) esitada ettepanekuid ja avaldada arvamust vallavolikogu istungitel ning vallavolikogu komisjonide koosolekutel ja osaleda kutsutuna vallavalitsuse istungitel, kui arutatakse otseselt või kaudselt vastavat küla puudutavaid küsimusi. Istungite ja koosolekute toimumisest informeeritakse eelnevalt külavanemat;
- 5) taotleda küla nimel rahalisi vahendeid valla eelarvest ja erinevatest allikatest
- 6) saada vallavalitsuselt oma tegevuseks vajalikku teavet ja koolitust;
- 7) juhtida külaelanike ja küla territooriumil viibivate isikute tähelepanu heakorda, avalikku korda, keskkonnakaitset, loomapidamiseeskirja jms. puudutavatele probleemidele ja teha sellekohaseid märkusi;
- 8) korraldada külas ühistegevust ja ärgitada külaelanikke koostööle, moodustada külaelanikest seltsinguid, töögrupe ning korraldada küla arengukava koostamist jms;
- 9) astuda külavanema kohalt tagasi, kutsudes selleks kokku küla üldkoosoleku; kui külavanemale on valitud asendaja, siis annab külavanem tagasiastumise avalduse asendajale ja asendaja korraldab koosoleku ja külavanema valimise;
- 10) saada tagasivalituks uueks ametiajaks.

§ 6. Külavanema ülesanded

Külavanema ülesanded on:

- 1) edastama külaelanike ühised soovid ja ettepanekud vallavolikogule või vallavalitsusele ja muudele asutustele;
- 2) näitama üles aktiivsust külas ühistegevuse organiseerimisel, toetades külaelanike omaalgatusvõimet ja ärgitada külaelanikke koostööle.
- 3) edastama külaelanikele omavalitsusest või mujalt tulnud külaelu puudutavat informatsiooni;
- 4) teavitama omavalitsust külas tekkinud (sotsiaalsetest jt.) probleemidest;
- 5) korraldama küla arengukava koostamist ja elluviimist;
- 6) korraldama küla koosolekutel vastu võetud otsuste täitmist;
- 7) olema kursis Lääne-Saare valla, Saare maakonna ja üle-eestilist külaelu ja kodukandi liikumist puudutavate õigusaktidega, aktuaalsete probleemide ning üritustega;
- 8) juhatama küla koosolekut v.a § 7 p. 3 toodud juhul;
- 9) vähemalt üks kord aastas kokku kutsuma külaelanikke koosoleku ja esitama külaelanikele aruande oma tegevuse kohta;
- 10) tegelema küla mainekujundusega.

§ 7. Külavanema volituste lõppemine

Külavanema volitused lõpevad:

- 1) külavanema kirjalikul loobumisel ametist;
- 2) tähtaja möödumisel;
- 3) külaelanike poolt umbusalduse avaldamisel.

§ 8. Külavanemale umbusalduse avaldamine

(1) Külavanema umbusaldamiseks kutsutakse kokku küla koosolek, mille toimumise aeg, koht ja päevakord on valla kodulehel ja vastava(te) küla(de) teadetetahvlitel ja vallalehes Põhjataht ette teatatud vähemalt kaks nädalat. Umbusaldust saavad algatada vähemalt 5 külaelanikku.

(2) Koosoleku alguses valitakse koosoleku juhataja ja protokollija. Igal külaelanikul on üks hääl. Koosoleku koostatakse protokoll, millele kirjutavad alla koosoleku juhataja ja protokollija ning protokoll edastatakse vallavalitsusele.

- (3) Külavanema umbusalduse hääletus on salajane.
- (4) Hääletuse läbiviimiseks valivad külaelanikud endi hulgast vähemalt kolmeliikmelise valimiskomisjoni.
- (5) Komisjon loeb hääled ja avalikustab tulemused koheselt.
- (6) Külavanem loetakse umbusaldatuks, kui selle poolt on üle poole koosolekul osalenud vähemalt 16 aastastest külaelanikest.

§ 9. Külavanema kulude hüvitamine

Külavanemale kompenseeritakse külavanema kohustuste täitmisest tulenevad otsesed kulutused, kulude hüvitamise piir määratakse iga-aastaselt koos valla eelarve kinnitamisega.

§ 10. Määruste kehtetuks tunnistamine

Tunnistada kehtetuks:

- 1) Kaarma Vallavolikogu 22.02.2011 määrus nr 1 "Aleviku- ja külavanema statuut".
- 2) Lümända vallavolikogu 25.09.2009 määrus nr 92 „Lümända valla külavanema statuut“

§ 11. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kolmandal päeval peale avaldamist Riigi Teatajas.

Urmas Lehtsalu
Vallavolikogu esimees